

Γεώργιος Πάγκαλος
Πρόεδρος
της Ηλεκτρονικής
Διακυβέρνησης
Κοινωνικής
Ασφάλισης

**Ο ρόλος της
ηλεκτρονικής
συνταγο-
γράφησης
στη χάραξη
πολιτικής
στο χώρο
της υγείας**

Η συνταγογράφηση των φαρμάκων και των ιατρικών πράξεων συνιστά μια από τις κρίσιμότερες λειτουργίες του τομέα της υγείας αφού επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό τη δημόσια υγεία και τα δημόσια οικονομικά. Στη χώρα μας η εφαρμογή της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης ξεκίνησε πιλοτικά το 2010, με την Η.ΔΙ.ΚΑ. Α.Ε. να έχει αναλάβει τη λειτουργία του συστήματος, διαθέτοντας 24 ώρες την ημέρα τόσο τις υποδομές της όσο και το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό της. Το έργο ξεκίνησε πιλοτικά από τον ΟΑΕΕ και στη συνέχεια επεκτάθηκε και στα υπόλοιπα ασφαλιστικά ταμεία, τα οποία στη συνέχεια εντάχθηκαν στον ΕΟΠΥΥ. Πρόκειται, από όσα γνωρίζουμε, για τη μεγαλύτερη εφαρμογή από όσες «λειτουργούν» αυτή τη στιγμή στη χώρα μας, εξυπηρετώντας δεκάδες χιλιάδες χρήστες και περισσότερες από 5,5 εκατομμύρια πράξεις κάθε μήνα. Μέσα εν δύο χρόνια καταφέραμε να έχουμε ένα αξιόπιστο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, με πολύ χαμηλό κόστος ανάπτυξης και λειτουργίας, τη στιγμή που σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες απαιτήθηκαν οκτώ, δέκα ή και παραπάνω.

Η εφαρμογή της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης αποτελεί αναμφίβολα ένα δραστικό εργαλείο για την περυστολή των υπερβαλλουσών δαπανών. Σε καμία όμως περίπτωση δεν πρέπει να ταυτίζεται με μια εφαρμογή αποκλειστικά δημοσιονομικού χαρακτήρα. Η ηλεκτρονική συνταγογράφηση αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο για την προώθηση της υγείας των πολιτών, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και τον έλεγχο των δαπανών. Η ηλεκτρονική συνταγογράφηση αποτελεί ακόμη ένα πολύτιμο βοήθημα της πολιτείας για την κατάρτιση ενός αξιόπιστου υγειονομικού χάρτη στη χώρα μας και τον σχεδιασμό πολιτικών στο χώρο της υγείας. Είναι γνωστό ότι τα δεδομένα που είχε στα χέρια της η πολιτική ηγεσία ώστε να χαράξει πολιτική στο χώρο της περιθαλψής μέχρι σήμερα ήταν και ελλιπή και ανεπίκαιρα.

Τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν μέχρι σήμερα οι εμπλεκόμενοι [ασφαλισμένοι, φορείς κοινωνικής ασφάλισης (ΦΚΑ), γιατροί, φαρμακοποιοί κ.ά.] στη διαδικασία της χειρόγραφης συνταγογράφησης ήταν όπως είναι γνωστό πολλά. Μερικά από αυτά: Λάθη ή ασάφειες σχετιζόμενες με τη χειρόγραφη δημιουργία των συνταγών/ παραπεμπτικών, ιδίως σε σχέση με τη διάγνωση, το ποσοστό συμμετοχής ασφαλισμένου, τα φάρμακα και τις οδηγίες λήψης τους. Μεγάλη επιβάρυνση των ασφαλιστικών ταμείων με εκατομμύρια χειρόγραφες συνταγές που φυλάσσονταν σε αποθήκες, εκκαθαρίζονταν μετά από μήνες και ελέγχονταν δειγματοληπτικά. Αυξημένες δαπάνες συνταγογράφησης και παραπομπών εξετάσεων με αντίστοιχη επιβάρυνση της υγείας των πολιτών, καθώς και άλλες πρακτικές κατάχρησης του συστήματος, σε συνδυασμό με την αδυναμία άσκησης ελέγχου για την επιβολή κυρώσεων. Ουρές αναμονής για τη θεώρηση συνταγών/παραπεμπτικών ή/και για ανανέωση της συνταγής (περιπτώσεις χρόνιων παθήσεων). Έλλειψη διοικητικής πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη στρατηγικής.

Ένα πρώτο άμεσο και ορατό αποτέλεσμα της εφαρμογής της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης ήταν η συμβολή της στη δραστική μείωση του κόστους της φαρμακευτικής περιθαλψής μέσω του περιορισμού των φαινομένων υπερσυνταγογράφησης, προώθησης της χρήσης γενόσημων φαρμάκων κλπ. Επίσης με την ηλεκτρονική συνταγογράφηση το υπουργείο μπορεί σήμερα να ελέγχει ευκολότερα την κατεύθυνση της χρηματοδότησης του ΕΟΠΥΥ για τις ανάγκες πρωτοβάθμιας κάλυψης των ασφαλισμένων.

Επίσης με την ηλεκτρονική συνταγογράφηση οι συνταγές που δημιουργούνται και εκτελούνται είναι έγκυρες και πλήρως συμπληρωμένες με όλα τα τυπικά στοιχεία που απαιτούνται από τη νομοθεσία. Επιπλέον είναι εφικτός ο άμεσος καθολικός και όχι δειγματοληπτικός έλεγχος των συνταγών, επιτυγχάνονται οικονομίες σε διάφορα επίπεδα, στη διακίνηση και αποθήκευση χαρτιού και στη διανομή βιβλιαρίων, η οποία θα προκύψει μελλοντικά, η παραγωγή στατιστικών στοιχείων για την πορεία της όλης διαδικασίας, η άμεση εκκαθάριση των συνταγών, καθώς επίσης και ποιοτικά στοιχεία σχετικά με τη συνταγογράφηση, προκειμένου η πολιτεία να έχει ένα εργαλείο για την υποβοήθησή της στη λήψη διοικητικών αποφάσεων.

Το τελευταίο διάστημα προωθήθηκαν τέλος και νέες παρεμβάσεις στο σύστημα της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, όπως η ενσωμάτωση του ICD10 ανά ειδικότητα ιατρού και η εισαγωγή των θεραπευτικών πρωτοκόλλων.

Η ηλεκτρονική συνταγογράφηση δεν αποτελεί από μόνη της λύση για τα όποια προβλήματα του χώρου της υγείας. Αποτελεί όμως, και το απέδειξε νομίζουμε ήδη, ένα πολύ σημαντικό εργαλείο για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Είναι ένα εργαλείο προς όφελος του ασφαλισμένου και του πολίτη. Ένα εργαλείο που συμβάλλει αποφασιστικά στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του συστήματος υγείας για τις επόμενες δεκαετίες. Ένα εργαλείο που του αξίζει και πρέπει να υποστηριχθεί από όλους.